

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2213/22-S

Název	Základní škola Březnice
Sídlo	Rožmitálská 419, 262 72 Březnice
E-mail	reditel@zsbreznice.cz
IČO	48954543
Identifikátor	600 054 390
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miroslav Bělka
Zřizovatel	město Březnice
Místo inspekční činnosti	Rožmitálská 419, Březnice
Inspekční činnost na místě	11., 14., 15. a 16. listopad 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále „družina“) a školní jídelny. Aktuálně nevykonává činnost školního klubu. V osmnácti třídách ZŠ se vzdělává 410 žáků prvního až devátého ročníku (59% naplněnost). Od předešlé inspekční činnosti se počet žáků mírně snížil. ZŠ eviduje 11 žáků se speciálními

vzdělávacími potřebami (dále ŠVP), 24 žáků s odlišným mateřským jazykem. Osm žáků je vzděláváno podle individuálního vzdělávacího plánu. Družina má pět oddělení se 138 účastníky (92% naplněnost), počet účastníků i oddělení od předešlé inspekční činnosti vzrostl.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) působí ve funkci od roku 2012, pro výkon funkce splňuje kvalifikační předpoklady. Má nastavený systém řízení odpovídající typu organizace. Má stanovenou reálnou koncepci rozvoje školy, na niž navazují ŠVP pro základní vzdělávání a pro zájmové vzdělávání. Realizace ŠVP pro základní vzdělávání se daří pouze částečně, viz níže průběh vzdělávání. Příležitostí ke zlepšení je důraznější zaměření kontrolní a hospitační činnosti na efektivní strategie, které vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Vnitřní řád obsahuje nesprávnou informaci o podmínkách ukončení zájmového vzdělávání.

V personální oblasti došlo v pedagogickém sboru k přirozené obměně. Aktuálně vzdělávání zajišťuje 30 učitelů včetně ředitele, pět vychovatelek v družině, osm asistentů pedagoga, z toho jeden pro žáky z Ukrajiny. Z celkového počtu pedagogů tři učitelé nejsou odborně kvalifikovaní, ale vzdělání si doplňují studiem. Ředitel prokazatelně odborně kvalifikované pedagogy hledá. Pro výkon specializovaných funkcí koordinátora ŠVP, environmentální výchovy, metodika prevence rizikového chování pověření pedagogové příslušné studium absolvovali. Metodické orgány poskytují podporu pro realizaci čtenářské gramotnosti ve škole a zajišťují výměnu informací ze vzdělávacích akcí.

Rozvíjení sociálních dovedností žáků vhodně podporuje školní parlament.

Ředitel zřídil školní poradenské pracoviště. Jeho členy jsou výchovná poradkyně a zároveň psychologka, školní metodička prevence a asistenti pedagoga. Zákonným zástupcům žáků a žákům je poskytována podpora v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb i kariérové poradenství. Příležitostí ke zlepšení je rozdělení funkce výchovného poradce a psychologa a vytvoření tak prostoru pro zvýšení účinnosti metodického vedení pedagogů při poskytování podpůrných opatření v průběhu výuky. Žáci mají také možnost využít reálnou i virtuální schránku důvěry.

Finanční prostředky škola cíleně investuje do zlepšování podmínek vzdělávání, účelně využívá finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, příspěvku zřizovatele, projekty, granty a sponzorské dary. Ke zlepšení finanční situace organizace přispívají finanční prostředky získané z doplňkové činnosti.

Od minulé inspekční činnosti došlo ke zlepšení v materiální oblasti, která umožňuje vzdělávání podle ŠVP v plném rozsahu. Pravidelně je obměňováno vybavení učeben školním nábytkem, průběžně byly doplňovány učební pomůcky, včetně informačních a komunikačních technologií. Pro zájmové vzdělávání v družině jsou mj. využívány herny, které poskytují esteticky podnětné a vstřícné prostředí. V uplynulém školním roce došlo k rozšíření klidových zón v interiéru školy, modernizaci odborných učeben chemie. Dotace z evropských projektů škola využila pro realizaci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, doučování, projektových dnů, interaktivního vzdělávání a hradila z nich činnost školních asistentů, což přispělo k naplňování koncepčních záměrů školy. Poznatky ze vzdělávacích aktivit byly v hospitovaných hodinách využity pouze v menší míře. Jednalo se zejména o prezentaci učiva prostřednictvím interaktivní tabule.

Z grantů kraje byl hrazen nákup tělocvičného náradí. Zřizovatelem byly poskytnuty účelové zdroje na primární prevenci. Z poskytnutých darů bylo pořízováno vybavení tříd a učební pomůcky, společenské hry do družiny.

Bezpečnosti a ochraně zdraví věnuje škola patřičnou pozornost stanovením pravidel a postupů ve vnitřních předpisech, o nichž jsou žáci prokazatelně poučováni. Míra úrazovosti přesto měla v posledních třech školních letech stoupající tendenci. Úrazy byly především drobného charakteru. Vedení školy aktivně přijímá opatření k jejímu snížení, opětovně poučuje žáky o bezpečnosti a pravidlech chování. Prevence školních úrazů je rovněž zajišťována formou realizace projektů, průřezových témat, návštěv složek integrovaného záchranného sboru. Vstup do budovy školy byl v době inspekční činnosti zabezpečen.

Škola má významnou podporu zřizovatele, účinně spolupracuje se zástupci rodičů žáků a neziskovými organizacemi.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem cca poloviny hospitovaných hodin bylo opomíjení příležitostí k naplňování strategií k získávání kompetencí uvedených v ŠVP pro základní vzdělávání, např. v oblastech kritického myšlení, týmové spolupráce, sebehodnocení a vrstevnického hodnocení, zadávání diferencovaných úkolů podle náročnosti.

Výuka českého jazyka a společenskovedních předmětů zohledňovala znalosti a zkušenosti žáků. Pedagogové kladli na žáky přiměřené a srozumitelné požadavky, poskytovali jim dostatek času na řešení úloh. Vzdělávání bylo správně podpořeno textovými a obrazovými materiály. Ve většině hospitovaných hodin českého jazyka na prvním stupni byli žáci správně motivováni a pracovali se zájmem. Učitelky různou měrou uplatnily činnostní a frontální vyučovací metody, které přirozeně posilovaly kompetence sociální a k učení i komunikativní dovednosti jednotlivců. Poskytovaly žákům průběžnou zpětnou vazbu, jejich výkony hodnotily pozitivně. Účelně zařazovaly relaxační aktivity. Podle možností byla výuka propojena s poznatky a situacemi z praktického života. Příležitost k cílenému zařazování digitálních technologií nebyla využita.

V hospitovaných hodinách českého jazyka a společenskovedních předmětů na druhém stupni byla často k podpoře názornosti učiva vhodně uplatněna didaktická technika. Výuka českého jazyka byla založena na frontálních vzdělávacích metodách a samostatné práci, což žáky dostatečně nepodněcovalo k aktivitě. Chyběla nabídka činností motivujících k tvořivosti, ke kritickému myšlení a zájmu o učení. V průběhu hodin dějepisu a výchovy k občanství byly funkčně uplatněny mezipředmětové vazby nebo bylo učivo účelně aktualizováno. Při realizovaných frontálních činnostech při dějepisu se vyučující orientovala svými otázkami pouze na některé žáky, takže ostatní povětšinou zůstávali pasivní. Dařila se však práce ve dvojicích. Ve výuce výchovy k občanství žáci dobře pracovali ve skupinách a s výsledky své činnosti seznamovali spolužáky. Nedostatkem bylo, že z časových důvodů tato prezentace nebyla dokončena. Celkově malá pozornost byla věnována cílenému kvalitnímu sebehodnocení či závěrečnému shrnutí učiva.

V hospitovaných hodinách matematiky a přírodopisu vyučující vhodně stanovili cíle v souladu se ŠVP, většinou doplněné pozitivní pracovní atmosférou. Většinou se dařila účinná motivace žáků k učení, část úloh poskytovala vyučujícím informace o zvládnutí probíraného učiva, vedla také k jeho upevnování. Většinou se však nedařilo diferencovat obsah učiva i metody ve vztahu k aktuálním znalostem a dovednostem žáků, vyučující často opomínuli motivovat žáky k učení objasňováním souvislostí a praktického využití získaných

poznatků. Vhodně byl poskytnut prostor pro učení chybou. Bylo opomíjeno vedení žáků ke kritickému myšlení, samostatné práci s informačními zdroji, vrstevnickému hodnocení a sebehodnocení žáků ve vztahu k dosažení cílů hodin na základě předem stanovených kritérií. Část vyučujících správně umožňovala rozvíjení komunikativních dovedností žáků. Pouze menší část pedagogů efektivně využila didaktickou techniku. K účinné motivaci žáků a názornosti výuky přispělo vhodné začlenění přírodniny do jedné hodiny.

Výuka cizích jazyků probíhala v příjemné pracovní atmosféře a zohledňovala znalosti a zkušenosti žáků. Pedagogové jim poskytovali dostatek času pro řešení zadaných úloh či formulací odpovědí. Většina žáků byla v rámci výuky anglického a německého jazyka na prvním i druhém stupni aktivně zapojena do výuky. Vzdělávací cíl byl zaměřen zejména na rozvoj receptivních řečových dovedností žáků, krátké dialogy účinně rozvíjely jejich cizojazyčné kompetence a jazykovou gramotnost odpovídající jejich věku. Žáci zdařile plnili úkoly se zaujetím, vyučující jim poskytovali průběžnou zpětnou vazbu. Vhodně zařazené skupinové práce v polovině hospitovaných hodin podpořily cílenou spolupráci mezi jednotlivými žáky a umocnily tím rozvoj komunikačních dovedností. Vyučovací hodiny byly vedeny metodicky a didakticky správně většinou v příslušném cizím jazyce. Výuka anglického jazyka na prvním stupni byla účelně realizována formou didaktických her rozvíjejících slovní zásobu žáků. Účelné propojení anglického jazyka s běžným životem bylo velmi zdařile realizováno v tandemové výuce. Vyskytovaly se v ní vhodné příležitosti pro zařazení kooperativních činností vedoucích k naplnění postojových cílů poskytnutím zpětné vazby žákům s využitím cíleného formativního hodnocení. Efektivita, kvalita a didaktická propracovanost hospitovaných hodin cizích jazyků byla ovlivněna mírou pedagogických zkušeností a kvalifikovaností učitelů.

Ve vyučovacích hodinách informačních a komunikačních technologií byli žáci účinně systematicky vedeni k aplikaci osvojených poznatků v praxi, propojování mezipředmětových vztahů jim umožňovalo lepší orientaci v dané problematice. Vhodná motivace žáků většinou podporovala zvládnutí zadaných úkolů. V rámci úloh z programování byla efektivně rozvíjena informační gramotnost. Efektivnost výuky závisela na pedagogických zkušenostech učitelů.

V hospitované hodině hudební výchovy bylo zdařile rozvíjeno estetické vnímání a zájem o předmět. Motivovaní žáci se aktivně zapojovali do diskuse po prezentaci hudební ukázky a do společného zpěvu. Cíleně byly rozvíjeny postoje žáků a teoretické poznatky byly vhodně propojeny s reálným životem.

Systém podpory rozvoje čtenářské gramotnosti žáků má škola efektivně nastaven. Kvalitu čtenářských dovedností pozitivně ovlivňuje využívání genetické metody čtení, knižního fondu odborné učebny literatury a pobočky Městské knihovny v Březnici umístěné ve školní budově. Jsou realizovány rozmanité aktivity na podporu čtenářství, např. prostřednictvím literárně-dramatického kroužku, upoutávek na knižní tituly, informačních knižních hodin nebo hracích a čtecích aktivit v knihovně, besed se spisovateli, akcí Noc s Andersenem, Pasování na čtenáře, Klubu mladých diváků, tvůrčího psaní žáků. Čtenářské dovednosti jsou účelně podporovány realizací čtenářských dílen, školních projektů, zapojením do soutěží, tvorbou čtenářských portfolií a deníků aj. Při výuce jsou žáci vedeni zejména ke společné a individuální četbě, k prezenci o přečtené knize.

Škola také cíleně podporuje environmentální vzdělávání žáků; je školou udržitelného rozvoje. Je realizována projektová výuka, byla vybudována učebna v přírodě, probíhají sběrové aktivity, podpora ZOO, pobytové a sportovní činnosti v přírodě.

Zájmové vzdělávání bylo velmi dobře připraveno a organizováno. Esteticky podnětné prostředí a příjemná atmosféra pozitivně motivovaly účastníky k nabízeným aktivitám.

Zaznamenána byla potřebná relaxace, výtvarné a rukodělné činnosti, hry se stavebnicemi aj., které účelně rozvíjely klíčové kompetence jednotlivců v souladu s cíli stanovenými v příslušném ŠVP. Vychovatelky k účastníkům uplatňovaly vstřícný a respektující přístup, poskytovaly jim potřebnou individuální pomoc nebo radu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola pravidelně a komplexně sleduje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků. Průběžně monitoruje průběh i výsledky v oblasti výchovy a vzdělávání, hodnotí chování žáků, klima ve třídách a výskyt negativních jevů. Výsledky jsou analyzovány v předmětových komisích, pedagogické radě a při jednáních s orgány státní správy. V rámci vzdělávání žáků shromažďuje ředitel informace od vyučujících a třídních učitelů, využívá také hodnocení z externích testů,

Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu a výsledcích velmi dobře informováni zejména na třídních schůzkách, při individuálních konzultacích, prostřednictvím elektronické platformy a webových třídních stránek, které vhodně obsahují i odkazy na učební materiály a úkoly pro nepřítomné žáky. Prezence aktivit školy v průběhu školního roku probíhá také formou příspěvků do Březnických novin a dalších periodik a informativních zpráv pro rodiče a veřejnost.

Ve vzdělávání dosahují žáci celkově dobrých výsledků. Při přechodu žáků z prvního na druhý stupeň ZŠ se nevyskytují v hodnocení výrazné rozdíly. Žáci jsou také úspěšní při přijímání na střední školy. Ve školním roce 2021/2022 ve druhém pololetí prospělo 61 % žáků s vyznamenáním, 38,65 % žáků prospělo, jeden žák neprospěl. Počet neomluvených hodin na prvním a druhém stupni činil 817, na nichž se ve 24 % podíleli žáci prvního stupně, 76 % tvořili žáci druhého stupně. V rámci kázeňských opatření bylo uděleno devět pochval ředitele školy a uloženo 24 důtek ředitele školy. Jeden žák byl klasifikován druhým stupněm z chování. Z analýzy vyplývá znatelný nárůst neomluvené absence i kázeňských opatření oproti předchozímu období. Neomluvená absence se týkala jednotlivých případů, které byly bezodkladně řešeny. V rámci bezpečnosti má škola zavedený ucelený systém uvolňování žáka z výuky a včasné omlouvání chybějících žáků jejich zákonnými zástupci.

Do vzdělávání jsou vhodně zařazována témata týkající se prevence rizikového chování, dodržování bezpečnosti a zdravého životního stylu. K rozvoji sociálních a občanských kompetencí škola vhodně zařazuje velké množství aktivit, exkurzí a projektových dnů. Na posilování pozitivních vztahů v rámci třídních kolektivů je zaměřena i činnost školního parlamentu, jehož členové procházejí úvodním zážitkovým kurzem zaměřeným na posílení vzájemných vztahů, na spolupráci a komunikaci.

Škola nabízí zájmové vzdělávání, jehož aktivity jsou zaměřeny zejména na sportovní, výtvarné a jazykové dovednosti. Realizovány jsou také environmentální projekty s badatelskými činnostmi. V rámci výuky cizích jazyků jsou žáci aktivně zapojováni do konverzačních soutěží, v nichž se každoročně úspěšně prezentují. Cílená realizace komunikace v cizích jazycích je žákům umožněna účastí na poznávacích zájezdech do anglicky mluvících zemí a výměnnými pobyty ve Spolkové republice Německo.

Výsledky účastníků zájmového vzdělávání v družině odpovídají cílům stanoveným ve vzdělávacím programu i jejich individuálním schopnostem. Pedagogičtí pracovníci cíleně vyhodnocují výstupy verbálních i praktických činností jednotlivců nebo skupin. Projednávají s vedoucí vychovatelkou a vedením školy chování účastníků, jejich úspěšnost či aktivitu v rámci zájmového vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- Ředitel přijal opatření k odstranění nedostatků zjištěných předchozí inspekční činností. Ve výuce ale nejsou vždy dostatečně využívány příležitosti k zadávání diferencovaných úkolů podle náročnosti (tento nedostatek přetrvává od poslední inspekční činnosti).
- Počet žáků školy i nadále klesá, od minulé inspekční činnosti se mírně snížil.
- V personální oblasti došlo v pedagogickém sboru k přirozené obměně.
- Zvýšil se mírně počet účastníků zájmového vzdělávání a oddělení ve školní družině.
- Neprobíhá zájmové vzdělávání ve školním klubu.

Silné stránky

- Spolupráce s dalšími organizacemi účinně přispívá k rozvoji školy.
- Exkurze a výjezdy do zahraničí účelně doplňují vzdělávací činnost školy.
- Systém podpory rozvoje čtenářské gramotnosti žáků je efektivně nastaven a je průběžně realizován.
- Vstřícné, sociálně pozitivní, komunikačně i esteticky podnětné prostředí zájmového vzdělávání ve školní družině má kladný vliv na kvalitu uskutečňovaných aktivit.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní systém školy a metodické vedení pedagogů nejsou dostatečně účinné.
- Při výuce nejsou vždy dostatečně využívány příležitosti k zadávání diferencovaných úkolů podle náročnosti (tento nedostatek přetrvává od poslední inspekční činnosti), chybí vrstevnické hodnocení a sebehodnocení podle předem stanovených kritérií.
- Sloučením funkce psychologa a výchovného poradce chybí časový prostor pro účinné metodické vedení pedagogů pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v hodinách.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit účinnost kontrolního systému školy a metodického vedení pedagogů. Při výuce realizovat strategie stanovené školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání – využívat příležitosti k zadávání diferencovaných úkolů podle náročnosti, podporovat vrstevnické hodnocení a sebehodnocení podle předem stanovených kritérií.
- Vytvořit větší časový prostor pro účinné metodické vedení pedagogů pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v hodinách.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Střeďočeký inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, aktuální k datu inspekce
2. Jmenování na pracovní místo ředitele školy s účinností od 1. srpna 2012
3. Zřizovací listina školy, účinnost od 3. listopadu 1998, včetně dodatků č. 1 až 6
4. Koncepce a strategický plán rozvoje školy 2018-2024
5. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekce, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání (vzorek), rozpis přímé pedagogické činnosti, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní roky 2021/2022 a 2022/2023
6. Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2021, závazné ukazatele rozpočtu 2021, účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2021
7. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, platná ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
8. Vnitřní řád školní družiny, platný od 1. září 2022
9. Školní řád s pravidly hodnocení žáků, čj. 4/22, platný od 21. června 2022
10. Dokumentace školního poradenského pracoviště k datu inspekční činnosti – vzorek
11. ŠVP základní školy, ŠVP pro školní družinu, platné k termínu inspekční činnosti
12. Zápisy ze schůzek metodických orgánů, školní rok 2022/2023 – vzorek
13. Dokumentace k přijímání ke vzdělávání pro školní rok 2022/2023
14. Přehledy výchovně vzdělávací práce družiny a třídní knihy ZŠ, školní rok 2022/2023
15. Školní matrika ZŠ a školní družiny, školní rok 2022/2023
16. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a pedagogů, školní rok 2022/2023
17. Žákovské knížky, žákovské notýsky, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti – vzorek
18. Záznamy z pedagogické rady a porad vychovatelek školní družiny, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
19. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
20. Webové stránky školy k datu inspekční činnosti <https://www.zsbreznice.cz/>
21. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-928/15-S, ze 17. dubna 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Věra Ritz-Radlinská Scherlingová,
školní inspektorka, vedoucí inspekčního
týmu

Mgr. Miroslava Březinová, školní
inspektorka

Mgr. Eva Karasová, školní inspektorka

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.